

børn og unge, herunder socialpædagogiske fritidsforanstaltninger».

Det foreslås, at bilstandslovens formulering ændres, så borgerne får et egentligt retskrav på kommunerne til at få deres børn passet i offentlig dagpasning. Selv om bilstandslovens nuværende formulering egentlig er ret stram, tolkes »det nødvendige antal pladser« nemlig ikke som en pligt for kommunen.

Pasning skal gælde fra afslutningen af barselorloven, til barnet optages i 1. klasse (eller påbegynder anden undervisning i overensstemmelse med undervisningspligten). I praksis vil en pasningsgaranti dog betyde, at kommunerne også er nødt til at afskaffe ventelister for skolebørn, da skolebørn ellers vil optage pladser i børnehaver, selv om de har nået skolealderen.

Pasningsgarantien skal også gælde for børn, som forældrene ønsker en plads til på et senere tidspunkt end afslutningen af barselorloven (f.eks. ved afslutningen af børnepasningsorlov).

Ifølge Kommunernes Landsforenings undersøgelse fra april 1994 har 152 kommuner pladsgaranti for børn mellem 1 og 5 år, mens 33 har pladsgaranti for dele af børnegruppen mellem 1 og 5 år. 90 kommuner har ikke indført nogen pladsgaranti. For at give kommuner uden pladsgaranti mulighed for gradvis at etablere pladsgarantien under hensyn til lokalplanvedtagelser, licitationer, byggetider m.v. indføres en bestemmelse i bilstandsloven, der giver kommunerne mulighed for at fravige pasningsgarantien frem til udgangen af 1995, såfremt ventelisterne nedbringes hurtigt.

Ad 2

Regeringen må allerede nu tilkendegive, at kommunerne sikres finansieringsmuligheder for merudgifterne til opfyldelse af børnepasningsgarantien, herunder renter og afdrag på lån til nybygning.

I forhandlingerne mellem den daværende regering og Kommunernes Landsforening i foråret 1994 opnåedes ikke enighed om etablering af pladsgaranti. Det skyldes, at parterne ikke kunne opnå enighed om den økonomiske kompensation til kommunerne. En gentagelse af denne situation er uacceptabel.

Forslagsstillerne mener, at nettodriftsomkostningerne til pasningsgarantien udgør ca. 500 mio. kr.,

idet der skal etableres 12.500 pladser. Beløbet inkluderer renter og afdrag af lånefinansierede nybyggede institutioner.

Såfremt efterspørgslen stiger yderligere, må merudgifterne i denne forbindelse indgå i forhandlinger mellem regeringen og Kommunernes Landsforening, når spørgsmålet er afklaret.

Finansieringen indgår i SF's ændringsforslag til finansloven for 1995.

Ad 3

Kommunerne har i dag ikke mulighed for at lånefinansiere nybygning af daginstitutioner. Dette er en alvorlig hindring for kommunernes muligheder for at afskaffe ventelisterne til offentlig pasning. Samtidig er nybygning af daginstitutioner en langsigtet investering.

Det foreslås derfor, at lånebekendtgørelsen ændres, så kommunerne kan lånefinansiere nybygning af daginstitutioner og ombygning af eksisterende lokaler til brug for børnepasning.

Ad 4

Børnepasningsgarantien vil øge personalebehovet, hvorfor det er nødvendigt med en udvidelse af kapaciteten på pædagogseminarierne. Søgningen til pædagoguddannelsen har i de senere år været meget stor (12.000 førsteprioritetssøgere i 1994), men kun ca. 1/3 er kommet ind (4.500 i 1994). Ansøgerne er til stede, blot kræver det en udvidelse af kapaciteten på pædagogseminarierne med 1.000 pladser i hvert af finansårene 1995, 1996 og 1997 til i alt 5.500, 6.500 og 7.500 pladser.

En udvidelse af kapaciteten på pædagogseminarierne vil forøge flaskehalsproblemerne omkring den lønnede praktik. Folketinget skal derfor sikre, at flaskehalsproblemerne i den lønnede praktik løses i forbindelse med en pasningsgaranti.

Supplerende foreslås det at udvide den særligt tilrettelagte pædagoguddannelse under Åben Uddannelse, der især henvender sig til de erfarne ufaglærte medarbejdere på det pædagogiske arbejdsmarked, fra de nuværende ca. 750 pladser til i alt 1.500 i 1997. Finansieringen indgår i SF's ændringsforslag til finansloven for 1995.

Beslutningsforslag nr. B 3. Fremsat den 12. oktober 1994 af Villy Søvnal (SF), Anne Baastrup (SF), Steen Gade (SF) og Jes Lunde (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om indførelse af ankeadgang på hjemmehjælpsområdet

Folketinget opfordrer regeringen til at sikre, at der indføres en ankeadgang på hjemmehjælpsområdet, der bygger på følgende principper:

1. Der tillægges de sociale ankenævn (eventuelt udvidet med brugerrepræsentanter og embedslægeinstitutionen) kompetence til at behandle klager over hjemmehjælp.

2. Følgende områder er omfattet af ankeadgangen:

- omfang af hjemmehjælpen
- kontinuitet i hjemmehjælpen

- overensstemmelse mellem ydet og bevilget antal timer og funktion
- information om hjemmehjælp.

3. Som forudsætning for opbygning af et ankesystem udsendes en ny vejledning, der som et minimum præciserer kommunernes pligt til:

- at indføre visitationsskemaer
- at sikre aftaler mellem kommuner og hjemmehjælpsmodtagere.

4. Der indføres en tidsfrist på maksimalt én måned for behandling og afgørelse af en klage.

Bemærkninger til forslaget

Den 16. marts 1993 fremsatte SF et lovforslag om at give ankeadgang for afgørelser om hjemmehjælp (Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Adgang til at klage over afgørelse om praktisk bistand i hjemmet), se Folketingstidende 1992-93, forhandlingerne sp. 6447 og 8207, tillæg A sp. 7655 og tillæg B sp. 1953). Forslaget mundede ud i en beretning fra Folketingets Socialudvalg, hvor et flertal bl.a. tilkendegav: »at efter flertallets opfattelse er problemerne på hjemmehjælpsområdet først og fremmest et ressourceproblem. Derfor ønsker flertallet, at hjemmehjælpen styrkes« (se tillæg B sp. 1953). Flertallet vedtog ligeledes at nedsætte en arbejdsgruppe med den opgave at fremkomme med en rapport med forslag til minimumsrettigheder og kriterier for ankemuligheder for praktisk bistand i hjemmet.

Det er på denne baggrund, at SF foreslår, at Folketinget nu vedtager at give adgang til anke til hjemmehjælpsmodtagere. Det vil styrke de ældres retsstilling i en periode, hvor der er for mange eksempler på ældre, der ikke får den hjælp og støtte, de fortjener. Det er et udbredt ønske fra ældre- og handicaporganisationerne, at de almindelige klageregler i bistanndsloven også kommer til at gælde på hjemmehjælpsområdet.

Ad forslagens punkt 1:

SF ønsker en adgang til at klage over afgørelser på hjemmehjælpsområdet i overensstemmelse med den almindelige klageadgang i bistanndsloven. Det betyder, at kommunalbestyrelsens afgørelse om hjemmehjælp kan indbringes for det sociale ankenævn, eventuelt tiltrådt af 2 brugerrepræsentanter og embedslægeinstitutionen, ved behandling af klager på hjemmehjælpsområdet.

Ad forslagens punkt 2:

Hensigten med forslaget er som nævnt at styrke den ældres retsstilling i forhold til en kommunal afgørelse, hjemmehjælpsmodtageren ikke er enig i. Derfor skal det være muligt at anke både omfanget af hjemmehjælp og kontinuiteten i hjemmehjælpen, hvor der er en række eksempler på, at et af de store problemer er den meget store udskiftning og den række af forskellige hjemmehjælpere, der kommer i den ældres hjem.

Et tredje problem er, at der ofte i den konkrete sag er uoverensstemmelse mellem det bevilgede og det faktisk ydede antal timer og funktioner. Eller sagt på en anden måde: mange ældre føler sig snydt, fordi de ikke får den hjælp, der blev lovet dem.

Ad forslagens punkt 3:

For at et ankesystem i praksis skal kunne fungere, er det nødvendigt at opbygge skriftlighed omkring visitationen. Derfor forslaget om at indføre visitationskemaer og efterfølgende aftaler, så det klart fremgår, hvor meget hjælp der er bevilget, og hvilke funktioner der skal dækkes, og om modtageren er enig i afgørelsen.

Ad forslagens punkt 4:

Det er afgørende, at der sikres en så kort sagsbehandlingstid, at den ældres retsstilling i virkeligheden også forbedres. Efter SF's opfattelse er der tale om så følsomme sager, at en hurtig sagsbehandling er uomgængelig, hvis et ankesystem skal have nogen mening.